

Det ærede Medlem, der talte for Venstre, Hr. Brorsen, sagde, at Danmark laa endnu i Brændingen, og Stillingen var vanskelig. Deri laa en Erkendelse af Situationens Alvor; men det ærede Medlem kom ikke videre, han sagde ikke mere. Jeg gør ham i og for sig ingen Bebrejdelser derfor; thi jeg forstaaer den Vanskelighed, Regeringen har, og paa dette Omraade ønsker mit Parti og jeg ikke at berede Regeringen større Vanskeligheder, end den allerede har. Tiden er ikke til at hovere, skønt vi klart ser de skæbnesvangre Fejl, som Regeringspartierne har begaaet ved deres afvisende Holdning overfor os, da Tiden var til at træffe de Foranstaltninger, som man alligevel ikke kan undgaa. Jeg vil haabe, at vi kan komme over Vanskelighederne, men jeg overser ikke, at Regeringen hidtil har staaet famlende og tvivlende, ja, den har staaet mistænksom overfor os, naar vi stillede vore Forslag. Vi overser ikke, at Medlemmerne indenfor Regeringspartierne har været desorienterede. Men nu har Regeringen Valgene bag sig, et Valg staaer ikke umiddelbart for Døren. Dette giver formodentlig noget mere Frimodighed. Nu er der for saa vidt fri Bane, som Regeringen har 4 Aar at gøre sit Arbejde i, og vi maa forlange af den, at den nu tager sit Standpunkt: Enten-Eller, at den giver klar Besked om, hvad dens Hensigt er i dette Forhold. Thi det kan blive af alt for skæbnesvanger Betydning for det danske Samfund at se Tiden an længere, som den højtærede Handelsminister en Gang sagde.

Jeg har knap turdet tilbyde Socialdemokratiets Assistance i denne Sag, fordi jeg ved, at man opfatter det, som om vi vilde lede Regeringen ind paa vilde Veje, føre den ud i noget, som er af den Beskaffenhed, at har man gjort det første Skridt, saa skal man gøre det næste med. Jeg vil sige til Regeringen, at saaledes ligger det slet ikke for os. Vi tilbyder aldeles ikke vor Hjælp i denne Sag, fordi vi føler nogen særlig Glæde ved at skulle ind paa de Veje, som der her er Tale om; thi de fører absolut til Indskrænkninger i Befolkningens almindelige Forbrug, det kan ikke være anderledes. De fører til Rationering, de fører til Prisregulering, de fører til Reguleringer af forskellig Art; men der gives ingen Vej udenom, man maa igennem det som saa meget andet. For hver Dag, vi udsætter Afgørelsen, gør vi os Stillingen vanskeligere, og det gør Regeringen ogsaa for sig selv.

En eller anden af Regeringens Medlemmer vil maaske spørge: Er det nu ogsaa sikkert, at saadanne Veje kan følges, at det kan hjælpe? Jeg vil hertil svare, at der gives, som jeg for øvrigt allerede ved en tidligere Lejlighed har sagt, kun to Veje.

Den ene er at lægge Hænderne i Skødet og vedblive at se Tiden an. Saa vil der ske dette — hvad man allerede nu kan se, naar man vil følge Begivenhederne med Opmærksomhed —, at Erhvervslevet efterhaanden vil ebbe ud her i Landet, Kronens Købeevne vil synke, vanskeligere og vanskeligere vil det blive at komme i Besiddelse af de udenlandske Penge, som vi skal have, og uden hvilke vi ikke kan købe de Raastoffer, som vi skal have hjem. Dyrtiden vil blive meget mere omfattende, end den er nu; Pengemangel vil strække sig ud til de mest legitime Forretninger, de vil helt eller delvis gaa i Staa. Krak kan ikke undgaa, Fallitter vil blive Dagens Orden, Virksomhed efter Virksomhed vil helt eller delvis komme til at ligge stille, Arbejdsløsheden vil brede sig og blive større, end vi nogen Sinde har haft den. Der er ikke fjerneste Tvivl om, at det vil gaa saaledes, hvis vi ikke griber regulerende ind, vi er allerede vel paa Veje til disse Tilstande.

Den anden Vej er den, at Staten lægger sin faste Plan og spænder det danske Folks Forbrug ind til, hvad det danske Folk kan forbruge uden at overskride Balancen. Der er nemlig ikke noget Folk, der vil hjælpe os til at faa mere, end vi selv kan erhverve; der er ikke nogetsteds, man kan gaa efter Hjælp i denne Situation. Det danske Folk maa hjælpe sig selv, og man maa forlange her, at Regeringen er den førende Kraft, at den paa den Plads, den er sat paa, tager sig Ansvaret paa og ikke viger tilbage for at gøre det, som er ubehageligt for Nationen, ikke viger tilbage, fordi man tidligere som Opposition har taget fejl af Stillingen og er gaaet videre i sin Kritik overfor os, end man burde være gaaet.

Kan det saa hjælpe, vil man spørge? Den højtærede Handelsminister har spurgt mig derom en Gang, da vi forhandlede i Valutaraadet i Begyndelsen af Aaret, og han har spurgt andre: Kan det hjælpe? Jeg vil dertil sige, at megen Skade er forvoldt ved, at man har skudt Tiden ud og ladet Sagen hvile i alt for høj Grad. Meget Skade er sket ved, at man ikke allerede i Begyndelsen af 1920 traf de Foranstaltninger, som man nu skal til at træffe i Slutningen af 1920. Men jeg vil svare med de samme Ord som det ærede Medlem Hr. Fraenkel i